

Time: 3 Hours

Total Marks: 100

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B.** 1. All questions are compulsory. Attempt Sub question (A) or (B) of Question no. 5.
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.
4. Draw neat diagrams wherever necessary.

Q1. Answer any TWO questions of the following.

20

- Explain the first condition of Pareto Optimality "Efficiency in Exchange" with the help of diagram.
- Explain the Arrow's Impossibility Theorem.
- Describe the Walrasian General Equilibrium Model.

Q2. Answer any TWO questions of the following.

20

- What is monopoly? Discuss the several features of monopoly.
- Explain the short run equilibrium of a firm under monopolistic competition.
- Explain the concept of 'Excess Capacity' with the help of diagram.

Q3. Answer any TWO questions of the following.

20

- What is oligopoly market? Explain the characteristics of oligopoly market.
- Explain 'Cournot Model'.
- Explain the Leadership model by the dominant firm.

Q4. Answer any TWO questions of the following.

20

- Write a note on Market Signalling.
- Explain the relationship between asymmetric information and the market for lemons.
- Elaborate the Principal Agent Problem.

Q5. A) Write short notes on any TWO of the following.

20

- Concept of General Equilibrium.
- Degrees of Price Discrimination.
- Prisoner's Dilemma.
- Economics of Search.

OR

B) Multiple choice questions, select an appropriate option.

20

- Which of the following is not the assumption of walras general equilibrium model?
 - Full employment
 - Monopolistic competition
 - Homogeneity
 - Income, Tastes preferences are constant

- 2) which of the following are the correct function of market?
 - a) Demand function
 - b) Supply function
 - c) Clearing function stating the equality between demand function and supply functions.
 - d) All of the above
- 3) General equilibrium as a state in which and all decision-making units are simultaneously in equilibrium.
 - a) All markets
 - b) Monopolistic market only
 - c) Monopoly market only
 - d) No market
- 4) Which of the following are the sufficient conditions for pareto efficiency?
 - a) All indifference curves are convex (diminishing MRS).
 - b) All transformation curves are concave to origin (This implies increasing MRPT).
 - c) Both a and b are true
 - d) Neither a nor b are true.
- 5) Which of the following criteria is incorrect about Arrow's Impossibility Theorem?
 - a) Dictatorship
 - b) Independence of irrelevant alternatives
 - c) Unrestricted domain
 - d) Social ordering
- 6) Which of the following is not the feature of monopoly?
 - a) Single Seller
 - b) Single buyer
 - c) Price maker
 - d) Restricted Entry
- 7) Which of the following are the correct types of monopoly?
 - a) Natural Monopoly
 - b) Legal Monopoly
 - c) Pure Monopoly
 - d) All of the above
- 8) Who among the following measures monopoly power?
 - a) A.P Learner
 - b) Pigue
 - c) Marshall
 - d) Adam smith
- 9) Which of the following market shows higher degree of monopoly power?
 - a) Perfect competition
 - b) Pure competition
 - c) Monopolistic competition
 - d) Monopoly
- 10) When monopolist selling each quantity/ unit in different prices that is called as ---
 - a) Second degree price discrimination
 - b) First degree price discrimination
 - c) Third degree price discrimination
 - d) Fourth degree price discrimination

- 11) The Sweezy model of kinked demand curve is an example of
- Monopoly market
 - Monopolistic market
 - Perfect competition
 - Oligopoly market
- 12) which of the following are the feature of oligopoly market?
- Entry is possible but difficult
 - Interdependence
 - Uncertainty
 - All of the above
- 13) When the Cournot model was introduced?
- 1958
 - 1938
 - 1992
 - 1902
- 14) Which of the following are not the assumption of Sweezy model?
- There are many firms in the oligopolistic industry.
 - Each producer manufactures a product which is a close substitute for that of the other firm.
 - Product qualities are constant,
 - advertising expenditures are high.
- 15) An Oligopolist faces a sloping demand curve.
- Downward
 - Upward
 - Horizontal
 - Vertical
- 16) is A cost of purchasing a product is the time and money is spent on searching information about the product.
- Sunk cost
 - Search cost
 - Opportunity cost
 - Marginal cost
- 17) Which of the following include under search cost?
- Time spent in reading advertising
 - Time spent in telephoning
 - Time spent in travelling
 - All of the above
- 18) The problem of adverse selection that arises from information.
- Symmetric information
 - Asymmetric information
 - Perfect information
 - No information
- 19) The problem of moral hazard arises in
- Insurance market
 - International market
 - Banking market
 - None of the above
- 20) The problem of adverse selection can be solved or reduced by
- Market signalling
 - Hedonic price
 - Traveling cost
 - None of the above

(मराठी रुपांतर)

वेळ: 3 तास

एकूण गुण: १००

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. प्रश्न क्र. ५ मध्ये (अ) व (ब) उप प्रश्नांमधील कोणताही एक उप प्रश्न सोडवा.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.
३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.
४. आवश्यक तेथे नीटनेटक्या आकृत्या काढा.

प्र १. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

२०

- अ) पॅरेटो पर्याप्ततेची पहीली अट “विनिमयाची कार्यक्षमता” आकृतीच्या साहाय्याने स्पष्ट करा.
- ब) अॅरोचा अशक्यता प्रमेय समजावून सांगा.
- क) वॉलरसच्या सामान्य समतोल प्रतिमानाचे वर्णन करा.

प्र २. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

२०

- अ) मत्तेदारी म्हणजे काय? मत्तेदारीच्या विविध वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
- ब) मत्तेदारीयुक्त स्पर्धेतील उद्योगसंस्थेचा अल्पकालीन समतोल स्पष्ट करा.
- क) 'अतिरिक्त क्षमता' ही संकल्पना आकृतीच्या साहाय्याने स्पष्ट करा.

प्र ३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

२०

- अ) अल्पाधिकार बाजार म्हणजे काय? अल्पाधिकार बाजाराची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ब) 'कुर्नो प्रतिमान' समजावून सांगा.
- क) प्रबळ उद्योगसंस्थेद्वारे नेतृत्व प्रतिमान स्पष्ट करा.

प्र ४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

२०

- अ) मार्केट सिग्नलिंग या संकल्पनेवर टिप लिहा.
- ब) असममित माहिती आणि लेमन बाजार यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
- क) मुख्य प्रतिनिधि समस्या विस्तृत करा.

प्र ५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर थोडक्यात टिपा लिहा.

२०

- अ) सामान्य समतोलाची संकल्पना.
- ब) किंमत विभेदिकरणाच्या श्रेणी.
- क) कैद्यांची कोंडी.
- ड) शोधाचे अर्थशास्त्र.

किंवा

ब) खालील बहु पर्यायी प्रश्नांसाठी योग्य पर्याय निवडा.

२०

- १) खालीलपैकी कोणते वॉलरसचे सामान्य समतोल प्रतिमानाचे गृहितक नाही?
 - a) पूर्ण रोजगार
 - b) मत्तेदारीयुक्त स्पर्धा
 - c) एकजिनसीपणा
 - d) उत्पन्न, अभिरुची प्राधान्ये स्थिर आहेत

- 2) खालीलपैकी कोणते बाजाराचे कार्य योग्य आहे?
 - a) मागणी फलन
 - b) पुरवठा फलन
 - c) मागणी फलन आणि पुरवठा फलन यांच्यातील समानता दर्शविणारे क्लिअरिंग फंक्शन.
 - d) वरील सर्व
- 3) सामान्य समतोल असा रितीने परिभाषित केला जातो ज्यामध्ये आणि सर्व निर्णय घेणारे घटक एकाच वेळी समतोल स्थितीत असतात.
 - a) सर्व बाजार
 - b) फक्त मत्तेदारीयुक्त बाजार
 - c) फक्त मत्तेदारी बाजार
 - d) बाजार नाही
- 4) पॅरेटो कार्यक्षमतेसाठी खालीलपैकी कोणत्या परिस्थिती पुरेशा आहेत?
 - a) सर्व उदासीनता वक्र बहिर्वक्र आहेत (सीमांत प्रतिस्थापन दर घटता असतो).
 - b) सर्व परिवर्तन वक्र अंतर्वक्र असतात (याचा अर्थ MRPT वाढतो).
 - c) a आणि b दोन्ही सत्य आहेत.
 - d) a किंवा b दोन्ही सत्य नाहीत.
- 5) अॅरोच्या अशक्यतेच्या प्रमेयाबद्दल खालीलपैकी कोणता निकष चुकीचा आहे?
 - a) हुकूमशाही
 - b) असंबद्ध पर्यायांचे स्वातंत्र्य
 - c) अप्रतिबंधित डोमेन
 - d) सामाजिक क्रम
- 6) खालीलपैकी कोणते एकाधिकाराचे वैशिष्ट्य नाही?
 - a) एकल विक्रेता
 - b) एकल खरेदीदार
 - c) किंमत निर्माता
 - d) प्रतिबंधित प्रवेश
- 7) खालीलपैकी कोणते मत्तेदारीचे योग्य प्रकार आहेत?
 - a) नैसर्गिक मत्तेदारी
 - b) कायदेशीर मत्तेदारी
 - c) शुद्ध मत्तेदारी
 - d) वरील सर्व
- 8) खालीलपैकी कोणी एकाधिकार शक्तीचे मापन केले आहे?
 - a) ए.पी लर्नर
 - b) पिंगू
 - c) मार्शल
 - d) अँडम स्मिथ
- 9) खालीलपैकी कोणती बाजारपेठ मत्तेदारीची उच्च पातळी दर्शवते?
 - a) परिपूर्ण स्पर्धा
 - b) शुद्ध स्पर्धा
 - c) मत्तेदारीयुक्त स्पर्धा
 - d) मत्तेदारी
- 10) जेव्हा मत्तेदार प्रत्येक प्रमाण/युनिट वेगवेगळ्या किमतींमध्ये विकतो ज्याला म्हणतात.
 - a) द्वितीय श्रेणी किंमत भेदभाव
 - b) प्रथम श्रेणी किंमत भेदभाव
 - c) तृतीय श्रेणी किंमत भेदभाव
 - d) चतुर्थ श्रेणी किंमत भेदभाव
- 11) स्विझीचे विकुचित मागणी वक्र प्रतिमान हे चे उदाहरण आहे.
 - a) एकाधिकार बाजार
 - b) मत्तेदारीयुक्त बाजार
 - c) परिपूर्ण स्पर्धा
 - d) अल्पाधिकार बाजार

- 12) अल्पाधिकार बाजाराचे खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य आहे?
- a) प्रवेश शक्य आहे पण अवघड आहे b) परस्परावलंबन
c) अनिश्चितता d) वरील सर्व
- 13) कुर्नो प्रतिमान केव्हा प्रतिपादित करण्यात आले?
- a) 1958 b) 1938 c) 1992 d) 1902
- 14) खालीलपैकी कोणते स्विझी प्रतिमानाचे गृहीतक नाही?
- a) अल्पाधिकारिक उद्योगात अनेक उद्योगसंस्था आहेत.
b) प्रत्येक उत्पादक एखादे उत्पादन तयार करतो जे दुसऱ्या उद्योगसंस्थेच्या उत्पादनासाठी जवळचा पर्याय असते.
c) उत्पादन गुणवत्ता स्थिर असतात,
d) जाहिरातींवर होणारा खर्च जास्त आहे.
- 15) अल्पाधिकारी ----- उतार असलेल्या मागणी वक्राचा सामना करतो.
- a) खालच्या दिशेने
b) वरच्या दिशेने
c) क्षैतिज
d) अनुलंब
- 16) ----- उत्पादनाच्या खरेदीसाठी लागणारा खर्च म्हणजे उत्पादनाविषयी माहिती शोधण्यासाठी खर्च केलेला वेळ आणि पैसा होय.
- a) बुडित खर्च b) शोध खर्च c) संधी खर्च d) किरकोळ खर्च
- 17) खालीलपैकी कोणते अंतर्गत शोध खर्चमध्ये समाविष्ट आहे?
- a) जाहिरात वाचण्यात घालवलेला वेळ
b) दूरध्वनी करण्यात वेळ घालवला
c) प्रवासात घालवलेला वेळ
d) वरील सर्व
- 18) प्रतिकूल निवडीची समस्या जी ----- पासून उद्भवते.
- a) सममित माहिती
b) असममित माहिती
c) परिपूर्ण माहिती
d) माहिती नाही
- 19) नैतिक धोक्याची समस्या मध्ये उद्भवते.
- a) विमा बाजार
b) आंतरराष्ट्रीय बाजार
c) बँकिंग बाजार
d) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- 20) प्रतिकूल निवडीची समस्या द्वारे सोडवली किंवा कमी केली जाऊ शकते.
- a) मार्केट सिग्नलिंग
b) हेडोनिक किंमत
c) प्रवास खर्च
d) वरीलपैकी कोणतेही नाही
